

Bokhoven

Driekoningenplein 5

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, R - 1100, 1101	Bouwjaar : 1948
Eigenaar : C.M.F. van Lotringen	Architect : J. Luijben
Huidige functie : woning	Oorspr. functie : rechthuis ('Dinghuys')
Verbouwingen : Archief : Cultuurhistorische Inventarisatie 's-Hertogenbosch, deel 2, Kerkdorpen en noordelijk buitengebied, z.j., p. 24.	

Beschrijving

Algemeen:

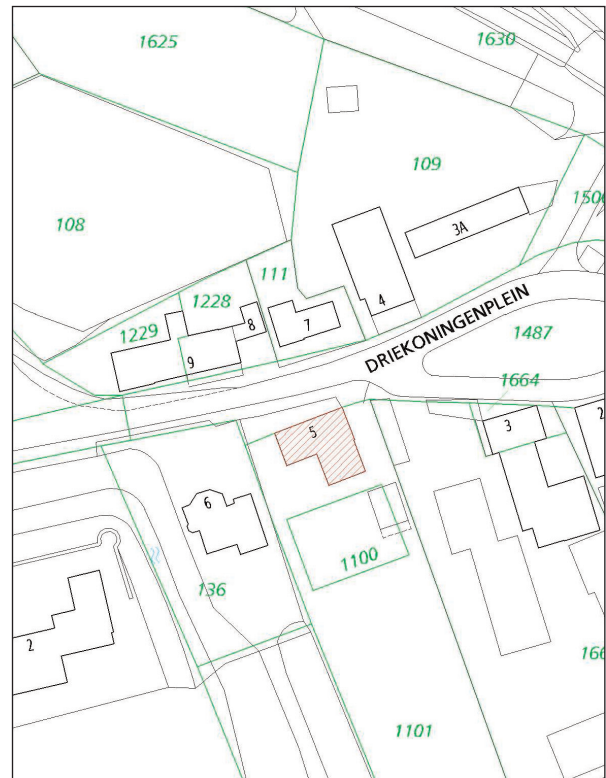
Dit opvallende, vrijstaande woonhuis, gebouwd in 1948, is gelegen aan de zuidoostelijke zijde van het Driekoningenplein. Het pand heeft een T-vormige plattegrond, bestaande uit een één-laags bouwdeel onder een rieten zadeldak met een langsgevel evenwijdig aan de straat met haaks hierop een tweede deel, eveneens voorzien van een met riet gedekt zadeldak. Links achter op het perceel is een omstreeks 1960 gebouwde schuur onder een zadeldak.

Het pand is herbouwd ter plaatse van het in 1944 verwoeste Dinghuis uit 1631 en moet beschouwd worden als een evocatie van dit markante bouwwerk. Bij de na-oorlogse herbouw van het voormalig Dinghuis zijn veel bouwmaterialen hergebruikt, waaronder de gele IJsselstenen (XVII) in het opgaand muurwerk van de gevels.

Voorgevel (straatzijde):

Net als alle andere gevels, is de lange, evenwijdig aan de straatzijde gelegen gevel in wild verband gemetseld met ten dele hergebruikte gele IJsselsteentjes, afkomstig van het tijdens de Tweede Wereldoorlog verwoeste 17de-eeuwse 'Dinghuys'. De gevel is zes vensterassen breed met een uitgebouwde Vlaamse gevel in de derde vensteras van rechts. Hier bevindt zich een deuropening die - gelet op de struiken die direct voor de deuropening zijn geplant - niet (meer) als zodanig in gebruik is, maar die overeenkomt met de oorspronkelijke situatie van het 'Dinghuys'.

De deur is voorzien van een achtruits bovenlicht. De uitgemetselde topgevel is voorzien van een schuifvenster met schuivend onderraam en heeft zowel in het onder- als bovenraam een kleine roedenindeling. De Vlaamse gevel is aan beide zijden voorzien van uitgemetselde stukken op de hoeken en wordt aan de bovenzijde gesierd met een uitgemetselde toppilaster. Het metselwerk is afgewerkt met een reeks vlechtingen en een rol-laag.

Aan weerszijden van de deur bevinden zich vijf vensters met (vernieuwd) schuivend onderraam, een vast bovenraam en een kleine roedenindeling. De vensters zijn geplaatst op keramische onderdorpels en hebben luiken. Markant in het gevelbeeld zijn de steeds rondbogen boven de gevelopeningen. De bogen zijn voorzien van een uitgemetselde rand en hebben een met diagonaal geplaatst siermetselwerk uitgevoerd boogveld.

Het pand is gedekt met een rieten dak met forse overstek en een rookkanaal op beide nokeinden. De nok is afgedekt met gesmoorde rietvorsten.

Linkerzijgevel:

De linkerzijgevel bestaat uit twee delen, te weten de kopgevel van het aan de straat gelegen bouwdeel en de gevel horende bij de dwars daarop geplaatste achterbouw.

Voorgevel en linkerzijgevel.

Rechts in de in wild verband opgemetselde kopgevel bevindt zich de voordeur; een recente deur met achtruits bovenlicht onder een moderne standaard luifel. Het schuifvenster links hiervan heeft in vergelijking tot de vensters in de voorgevel een opvallend hoge borstwering, terwijl de bovendorpel gelijk is aan de voorgevelvensters, wat een kleiner (minder hoog) venster tot gevolg heeft. Mogelijk houdt dit verband met een daar ooit aanwezig geweest zijnde kelder met opkamer. Het bovenlicht van het venster bevindt zich op gelijke hoogte met het bovenlicht van de deur.

Zowel de deur als het schuifvenster zijn ter ontlasting aan de bovenzijde voorzien van rondbogen, identiek aan die in de voorgevel. Op het niveau van de zolderverdieping bevinden zich twee schuifvensters onder een strek en aan de onderzijde voorzien van keramische onderdorpels.

Gelijk de Vlaamse gevel aan de voorzijde, is ook de kopgevel voorzien van uitgemetselde stukken op de hoeken en is de gevel beëindigd met vlechtingen, gecombineerd met een rollaag. De top is geaccentueerd met een gedeeltelijk uitgemetseld rookkanaal.

Het linkerdeel van de linkerzijgevel ligt een stuk terug ten opzichte van het muurvlak van de kopgevel. In dit geveldeel, dat enkel een begane grond omvat, bevindt zich een aantal schuifvensters, identiek aan de vensters in de voorgevel, onder een anderhalfsteens strek. De gevel eindigt met een bloktandfries onder de forse overstek van het rieten dak.

Rechterzijgevel:

Van de rechterzijgevel, die net als de linkerzijgevel bestaat uit een kopgevel en de lage zijgevel van het dwarsdeel, is vanaf de openbare weg enkel de kopgevel zichtbaar. Deze is uitgevoerd als schoon werk, opgemetseld in wild verband.

Rechtergevel.

Op de begane grond bevinden zich twee schuifvensters die hetzelfde zijn als de vensters in de voorgevel. Voor het overige is de gevel gelijk aan de linker kopgevel.

Achtergevel:

De achtergevel was vanaf de openbare weg niet zichtbaar.

Interieur:

Volgens de gegevens van de afdeling BAM van de gemeente 's-Hertogenbosch bevinden zich in het interieur belangwekkende elementen danwel een bijzondere afwerking. Het interieur is niet nader onderzocht daar geen toegang tot het pand verkregen kon worden.

Redengevende omschrijving

Het pand Driekoningenplein 5 te Bokhoven heeft monumentale waarde vanwege het feit dat het een zorgvuldige reconstructie van een zeventiende-eeuwse voorganger betreft. Uit oogpunt van de monumentenzorg weerspiegelt deze reconstructie ook een fase in de restauratiefilosofie van kort na de Tweede Wereldoorlog.

Het pand heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de markante ligging aan het Driekoningenplein.

Het pand heeft sociaal-cultuurhistorische waarde als evocatie van het tijdens de Tweede Wereldoorlog verwoeste 17de-eeuwse Dinghuis, één van de prominente gebouwen in Bokhoven.

Datum verkenning: 12 november 2003
Fotografie: M. Bimmel
Veldwerk: M. Bimmel en A.K. Hemmes
Tekst rapportage: A.K. Hemmes